

*Корінчук А.О.,
здобувач вищої освіти освітнього ступеня “бакалавр”
спеціальності 101 “Екологія”
Науковий керівник: Можарівська І.А.,
к.с.-г. н., доцент кафедри здоров’я природи та якості
харчових ресурсів
Державний університет “Житомирська політехніка”
eo41_kao@student.ztu.edu.ua
ke_mia@ztu.edu.ua*

ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ВІДНОВЛЕННЯ ЛІСОВИХ ТЕРИТОРІЙ, ЯКІ ЗАЗНАЛИ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ

Лісові насадження з 2014 року до сьогодні стикаються з масовими викликами такими як: вирубка лісових насаджень зокрема тих, які занесені до Червоної книги України, а саме: ялиця звичайна та деякі види дубів. Також не варто забувати про деградацію лісових територій, які є в зонах окупації.

Наслідками цього можуть бути: посилення ефекту парникового газу: деградація лісів може призвести до викидів вуглекислого газу та збільшення парникового ефекту, що може збільшити глобальне потепління, зменшення водного балансу, втрачання життєвого циклу багатьох насаджень [1].

Створення нових територій природно-заповідного фонду призупинилися у більшості областей через військові дії. Наразі не можливо оцінити реальний рівень шкоди об'єктам природно-заповідного фонду через війну, оскільки в багатьох місцях тривають активні бойові дії і створюються численні обмеження для природоохоронної діяльності на тимчасово окупованих територіях. Природні екосистеми також страждають від фортифікаційного будівництва, пошкодження вибухами, військовим транспортом, пожежами та іншими факторами [2, 4, 5].

Важко встановити обсяг і вплив на кількість деревини, яка постраждала через збройну агресію і використовується або вже використана для ведення бойових дій, та її відношення до об'єктів природно-заповідного фонду наразі.

Оцінка завданих збитків природно-заповідним об'єктам ускладнена постійними обстрілами та обмеженим доступом на територію. Навіть після завершення війни вирішення цього питання буде проблематичним через густе мінування та велику кількість нерозірваних снарядів, а також невелику відстань до лінії фронту [3].

На державному рівні розробляється План відновлення України, який включає у себе відновлення лісів. Основні завдання з відновлення лісів включають розмінування, прибирання залишків техніки, озброєння та боєприпасів, інвентаризацію лісів, проведення санітарних рубок, перезахоронення тіл загиблих, використання деревини та фрагментів рослин з господарською метою, утилізацію відходів та лісовідновлення.

Плановий процес лісовідновлення в Україні може стати можливим лише після завершення війни. Хоча природне відновлення починається вже під час воєнних дій, воно, ймовірно, не буде достатньо ефективним і тривалим через значні пошкодження довкілля та ймовірність їх повторного виникнення.

Що стосується відновлення територій які зазнали військових дій: збереження лісових територій в післявоєнний період є дуже важливим завданням, оскільки під час військових дій ліси можуть бути серйозно пошкоджені. Для збереження лісових ресурсів можна вжити декілька заходів, таких як відновлення вирубаних дерев, очищення лісів від небезпечних матеріалів, сприяння природному відновленню лісових масивів. Також важливо встановити контроль за територією, щоб уникнути незаконного вирубування дерев та запобігти лісовим пожежам.

Список використаної літератури

1. Андрієнко Т. Л. Сучасна мережа лісових природно-заповідних територій Поліської частини Чернігівської області. Біологічне та ландшафтне різноманіття лісових територій ПЗФ Лівобережного Полісся в межах Чернігівської області / за заг. ред. Т. Л. Андрієнко. Чернівці: 2013. – С. 21–32.

2. Воєнні дії на сході України - цивілізаційні виклики людству. / [Ольга Мелень - Забрамна, Софія Шутяк та ін. ; за заг. ред. Олени Кравченко]; Львів: ЕПЛ, 2015. - 136 с

3. .Національний форум https://grecolc.law/wp-content/uploads/2023/02/Tekst_Zbirky_Forum_Vidhody_-2022_.pdf#page=238

4. Мельник-Шамрай В.В., Гончарук В.М., Романюк О.О. Вплив російсько-української війни на ліси України. Сучасний стан, проблеми і перспективи лісівничої освіти, науки та виробництва: матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Біла Церква, 19 квітня 2024 р.). Біла Церква: БНАУ, 2024. С.169-171.

5. Пацев І.С., Барабаш О.В., Пацева І.Г. Вплив воєнних дій на лісові екосистеми Житомирщини. Екологічні науки. 2023. Вип. 5 (50). С. 114–118.